

Előfizetési árak:

Egész évre 10.—
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50—
Egy hónapra 1.—
Egyes száma 4 kr.

Megjelenik minden nap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Főpince, a város-háznál szemben.

Hirdetések:

Egy hasábon petti soronként 5 kr-ával számítottak.

A függetlenségi párt nélkül is...

Debreczen, június 6.

(D.) Ha az önálló vám és önálló pénz be talál ütni, akkor hiába minden beszéd a végzet és az isteni kéz öntudatosan számító intézkedése ellen, mert hogy a természet végrehajtó törvényei szerint minden ami él és mozog, összehangban működik és ha bár szét-huzásnak, sőt egymás ellenes működésnek látszatával bir is az egész, mégis megvan benne a harmonia és a végeznél találkoznak.

Ime a Deák Ferencz és a Kossuth Lajos működése! Mikor az 1867-iki kiegyezés megtörtént, Kossuth Lajos, amint nekem beszélt, a magyar emigráció unszolására írta meg Deák Ferencznek ezimezett, történelmi nevezetességű levelét, de a melyet saját akaratából nem irt volna meg soha, amennyiben befejezett ténnyel állt szemben és nagyon zokon vette a magyar nemzettől, hogy az 1848-iki alkotásokhoz, ezen kiegyezés által teljesen hűtlen leve. Mert Kossuth szerint a 67-iki kiegyezés megölő betűje volt 1848-nak, kijátszotta Magyarországot Ausztriának és ezzel föladta önállóságának és függetlenségének minden jogát. Kossuth az 1848-iki törvényekhez, mint ultimatumhoz ragaszkodott, amelyben ki van fejezve a nemzet egységes akarata, amely a nemzet tizparancsolatát képezi és amely-

hez sem hozzá tenni, sem belőle elvenni nem szabad.

Deák Ferencz az ellenkező nézeten volt. Deák Ferencz azt vallotta, hogy merev álláspontot foglalni s a dinasztianak békülésre nyujtott jobbát visszautasítani nem szabad. Deák Ferencz szerint a nemzet 1867-tel 1848-ról nem mondott le, de az épület teljes kiépítése helyett benyugodott abba, hogy az épületnek, lehetőleg annyi részét építse most föl, amennyit a körülmények, újabb surlódások, bonyodalmak vagy összeütközések nélkül megengednek. A többi részének kiépítésével várni kell addig, amig a körülmények ezt is lehetővé teszik és lehetővé téve kívánják, pláne követelik. Szóval, a Kossuth akarata a nem alkuvásban, a mindent egyszerre való követelésben, a Deák akarata, a körülményekkel való megalkuvásban s az idő által kimutatott további építkezés lehetőségében nyilatkozott.

Es ime, hogy kerül össze a végeznélban a két ellentétes akarat! A körülmények a vám és pénzügyi, tehát a köz és nemzetgazdasági függetlenséget, minden, a dinasztiaival előállható újabb surlódás nélkül, mint érett gyümölcsöt kezdik a nemzetnek kínálgatni. Azért mondom, hogy kezdik, mert lehetséges, hogy ez a tény, az idők méhében születésre megérve még nincs, de hogy él, hogy születésre várakozik és létet,

helyet követel, az tagadhatatlan és kétségtelen, hogy amint a megszületésre megérik, létrejövetelét nem fogja megakadályozni senki. Es amint ez létre jött, amint ez megerősödött maga után fogja vonni a többit is.

Az 1867-iki törvények megszületésével tehát, Magyarország teljes függetlensége is az idők méhében rejtett már, de hogy neki utat csináljon, előbb az 1867-nek kellett megszületnie. Ez a fogamzás 1848-ban történt meg és mint bizonyosra vehető, a természeti törvények kodekszébe be van ezikkelyezve, és ha egyszer a szülés ideje megérkezett, létre fog jönni a függetlenségi párt nélkül is, mely e tekintetben semmiféle prejudikáló szerepet nem képvisel.

- Gajári Ödön a kiegyezésről.

Gajári Ödön tegnap tartotta esongrádi választói előtti beszámolóját. A helyi érdeklő vezető rész után az aktuális politikai viszonyokról nyilatkozott. A kiegyezésről a következőket mondta:

Az aktuális kérdések közül, melyek az utóbbi országgyűlési szakon át a törvényhozást foglalkoztatták, itt áll előttünk ma is egész jelentőségében az Ausztriával való közgazdasági kiegyezés ügye.

Nem tartanám helyén valónak, ha bárminemű tekintetek által korlátozva, ez alkalmat elmulasztanám arra, hogy Önöket, t. barátaim, ez ügyben elfoglalt álláspontom iránt tüzetesen tájékoztassam.

A közgazdasági kiegyezés ugy politikai mint gazdasági vonatkozásaiban Magyarországon és a monárkia másik államában sokkal inkább közlelről érint mindannyiunkat,

TÁRCZA.

A lump.

Írta: Kóbor Tamás.

Szolnoki Dávidnak félelmesen rossz hire van, még pedig nem ok nélkül. Tán nincs is annyi pénz a világon, amennyivel ő tartozik. A gázsiya vagy ötszörösen le van foglalva, isten tudja, hogyan sikerül neki mégis újabb adósságokat csinálni. Mert csak adósságból él, azt azonban fényesen teszi.

Ha játszik, tíz óra után ül be a koresmába; ha nem játszik, már nyolckor ül ottan. A kisvárosi leányok irtózva néznek rá; a lump! A családapák gögös megvetéssel néznek rajta keresztül: a lump! A fiatal emberek megvigasztalódva látják az ő zülöttségében a maguk erényét: hozzá képest mi a szolidság minta képei vagyunk.

Boszorkányos hire is van Szolnoki Dávidnak. Vannak, a kik készek hit alatt vallani, hogy egy ugyanazon időben ült a rendes koresmájában, továbbá a Saskávéházban és a Korona-vendéglőben. Az egyik rémüldözve mesélte, hogy a Sasból, a hol az öreget pikolónál hagyta,

fiakkeren robogott a város tulsó végén levő bodegába s mikor belépett, majd hanyatt esett: ott ült az öreg Szolnoki Dávid és konyakozott. Ha folytatta volna kutatásait, bizonyosan ott találta volna a Dudás cukrázdában, és vagy száz rosszabb helyeken. Az öreg Szolnoki Dávid a szép leányoktól nem igen idegenkedett.

Mi igaz ezekből a babonás hiesztelésekből, mi nem: azt én nem tudom. A hatvanasok felé közeledő színész — ennyi bizonyos — sorra járta az éjjeli helyiségeket. A hol megjelent, ott tanyát ütött a vigság, harmincz embert is el tudott mulattatni. A legvigabb persze ő maga volt. Még a esárdában sem lelte párját. Farsang idején végig tánczolta és megudvarolta mind a lányokat, asszonyokat s utolsónak ment haza.

Mondják, hogy sohasem alszik. Legalább nem tudni, mikor. Reggeli hat óra előtt soha nem tért haza, nyolckor már a színháznál volt, — ragyogó frissen, jó kedvben. Ebéd után a kávéházban ült és kártyázott estig, míg előadásra, vagy a koresmába nem ment. — A mi ideje volt azontul, azt szerepei tanulása foglalta le.

Szóval: lump volt és ugy látszott,

a boldogabb fajtából, a kinek semmi sem árt.

Mikor lent jártam a nagyvidéki városban, természetesen együtt voltunk. Mondhatom, kellemesebb lumpot nem láttam soha életemben. A rendes kompániájával volt, egy borzas bonvivanttal, egy fiatal orvossal és a városi kapitánnyal.

A legtöbbet ő ivott, a legduhajabb ő volt. Mégis az első impressziótól kezdve valami különös varázs kötött hozzá. Magam sem tudtam miért, de ugy éreztem, az az ember különb társaságot érdemelne. Mellette a többi legény durvának, állati-asnak látszott, míg az ő ivásán is, a kurjantásain is bizonyos méltóság, valami magasabb intelligencia sugárzott keresztül.

Mikor pedig a jókedv tetőfokát érte el s a többiek támoiyogva kerekedtek föl, kiáltva: menjünk most más koresmába, a nélkül, hogy mivoltán valami változott volna, csak a kezével simított végig a homlokán, valósággal egy szomorú ember benyomását tette. Mély részvételt fűztem karomat az övébe s míg ő dudolva, majd fűtyölve ment a sötét utcán, én el sem fojthattam túlaradó érzésemet, megszorítottam a karját és önkéntelen mondtam

hogv sem nyugodt és elfogulatlan mérlegelése alapuló tárgyilagos állásfoglalás nélkül állhatnánk a viszonyok fölvetette kérdések egész sorozata elé, amelyek még a jelen év vége előtt megoldást követelnek.

Itélkezésünket meg kell tisztítanunk azoktól a zavaró motívumoktól, amelyek ugyanálunk, mint Ausztriában az életbe vágó kérdések lényegét igen könnyen elhomályosíthatják, sőt részben egészen el is sötétíthetik.

Osztrák szomszédainknak elvégre is ki kell ábrándulniuk abból a megrögzött felfogásból, hogy Magyarország az osztrák-magyar monarchiában nem jelent egyebet egy nagy felvétélképességgel bíró fogyasztási piaconál, amelynek csakis az a hivatása, hogy az osztrák iparnak legyen monopóliumhoz hasonló biztosítéka.

Az évfizsgálók.

— június 6.

A pedagógusok a régi czopf rendszerének, igazán megtántoríthatatlan hívei. Mivel két, vagy nem tudom hány száz évvel ezelőtt a ránczoshomlokú, barátság-talanul néző, okulárés tanügyi kapacitások nagy bölesen kimondották, hogy a hat éves gyermekektől kezdve, minden elemi és középiskolai diáknak évfizgató vizsgát kell tenni; azért ma is, több száz évvel a megdönthetetlen axióma után, ennek az elmés rendszernek fönt kell maradnia. Mit törődnek a tanügynek a világtól elmaradt emberei azzal, hogy azóta egész más a tananyag és így a régi szisztéma semmi haszonnal sem jár, sőt hogy ez egy a kis gyermekekre, mint a serdülő ifjúságra mérhetlen károkat ró. Az évfizgatókat továbbra is teljes szigorúsággal kell megtartani, mert ennek a rendszernek előnyös voltát már az őskori pedagógusok kimondották. Ez az ő megváltozhatatlan meggyőződésük.

Mi ebbe a rendszerbe belenyugodni sehogy sem tudunk. Mert valóban elszomorító jelenség, hogy ez a czopfos rendelkezés mennyire degenerálja egy testileg, mint lelkileg a jövő nemzedéket.

Nézzük meg csak közelebbről az iskolás diákokat. Elemi iskolába jár a 6—9 éves gyermek. Erős szellemi munkát kell neki elvégeznie, hogy az elemi osztályok nagy tananyagával sikeres megbirkózhassék. Tanul egész nap, magol este,

esakhogy sikeresen lehessen a munkája. Testének gondozására alig fordíthat 1—2 órát. De mindegy. — Szépen megy a munka 7—8 hónapon át. A gyermek agyveleje azonban egy május felé már fáradni kezd. A sok ülés, az iskola fülledt levegője, a mozgás hiánya sápadttá, vértelenné és erőtlenné teszi. A gyermek bágyadt, ideges lesz. Ily előzmények után következik el a májusi hónap. Most már volna a gyermekeknek alkalmuk arra, hogyfáradt testüket és bágyadt idegzetüket künn a zöld réten, az ózonos szabad levegőben felfrissítse, de nincs rá ideje. Egszerűen azért nem, mert jönnek az évfizgatók, a mikor pedig bágyadt idegeivel hatványozottan dolgozni, magolói kénytelen. Felkel hajnalban, lefekszik késő este, mert naponta 16 órán át magolni kénytelen.

Szakasztott ilyenek a viszonyok a középiskolákban sőt tán rosszabbak is. Itt is óriási tananyag. A gimnazista vagy realista kénytelen egész nap a szobában ülni, ha sikeresen akarja megállni a helyét. Magol ő is hónapokon át és május felé szintén bágyadtá válik úgy testileg, mint lelkileg. — De hiába, jönnek az évfizgatók és most még jobban meg kell agyvelejét erőltetni, mint valaha, mert különben az évfizgató vizsgán irgalmatlan elbukik. Ez pedig a középiskolai diákra nézve nagy szerencsétlenség, sokszor életkérdés.

Szóval a mostani rendszer mellett a diáknak munkában kifáradt idegzetével többet kell dolgoznia, mint kipihent lelkével, mert az évfizgató vizsgán dől a sorsa.

Nem látják a pedagógusok ennek a rendszernek a tarthatatlanságát? Nem tartják abszurdumnak, hogy a bágyadt, fáradt testü és lelkü fiatalsággal többet dolgoztatnak, mint a kipihent, egészséges gyermekkel? Nem tudják azt jó magukról, hogy kifáradt agyvelejük mily nehezen képes valamit produkálni? Pedig ők már teljesen kifejezték. A gyermekek agyveleje ellenben tudvalevőleg még fejlődésben van. Tehát ők a fiatal, könnyen sebezhető agyvelőtől többet várnak, mint a fiatal, edzett rideg rendszertől.

Az évfizgató vizsgákra nincs szükség sem az elemi, sem a középiskolákban. Az a tanító, vagy tanár, a ki a fiatalsággal együtt tölt egy egész évet, nagyon jól ismeri minden egyes tanítványa tehetségét, szorgalmát és haladottságát. Nyugodt lélekkel rábizhatjuk a klasszifikálást. Keresztülerszti ő szívesen a diákok, ha tud

és elbuktatja, ha a jó klasszifikációra érdemtelen. Azt azonban nem értjük meg sehogysem, hogy mirevalók az évfizgató vizsgák. Ebből a fiatalságra csak kár háramlik, mert a czélszerűtlen munkában úgy testileg, mint lelkileg elsatnyul.

Szerb-magyar barátság.

— június 6.

A Sztankovics dalárda egy ma este érkezett sürgöny szerint e hó 7-én, kedden érkezik városunkba. Fogadtatására a legserényebben folynak az előkészületek. A vendéglátás — meg vagyunk győződve — méltó lesz Debreczen és a magyar vendégszeretet régi jó hírnevéhez. A polgárság karöltve a tanácsal és a rendező bizottsággal igyekszik kedves vendégeinkre nézve felejthetlenné tenni a debreczeni szép napokat. Ma vasárnap reggel a közönséget a következő felhívás kéri a vendégek ünnepélyes fogadására:

Debreczen város mélyen tisztelt Közönségéhez!

Városunknak e héten vendégei érkeznek.

A szerb főváros, a hajdani Nándorfejérvár társadalmának, művelt előkelő köreiből alakult dalos-egylet tiszteli meg pár napra terjedő látogatásával Debreczent. A vendégek között lesznek: egy volt szerb miniszterelnök, jelenleg a szerb államtanács tagja, egyetemi és más tanárok, bírák udvari és állami tisztviselők, hírlapírók, kereskedők, tanítók és a szerb felsőbb tanuló ifjúságból többen. Nehány vendégünk családostul, nejével, leányaival érkezik.

Debreczen városa mindenkor tárt karokkal, őszinte magyar vendégszeretet melegségével fogadta az idegent is, aki rokonszenv és barátság érzelmeivel közelített feléje, kereste fel a debreczeni polgár házi tüzhelyét.

A belgrádi Sztankovits Kornél nevezetű dalos kör tagjai, mint a magyar nemzet jó barátai, mint Debreczennek tisztelői jönnek városunkba. Viszonzni akarják a debreczeni dalegyletnek a múlt évben Belgrádban tett felejthetetlen kedvességgel, a figyelem minden szíves előzékenységével fogadott látogatását. Apolni, nevelni óhajtják a szomszédi jó viszonyt,

— Szegény barátom!

Meghökkenet. A szemembe nézett.

— Mit mondasz?

— Szegény barátom — ismételttem — azt hiszem régen volt, hogy utoljára voltál jókedvű.

Perezekig tartott, míg felelni tudott. Összeránczolt homlokkal bámult rám és kereste a szavakat.

— Hát azt honnan tudod?

— Ugy-e, hogy igazam van? — kérdeztem felelet helyett.

Szép, mokány areza most teljesen elborult. A melle zihált a belső megindulástól és sóhajta vergődött föl melléből a szó:

— Igaz, igaz.

Majd, mint a ki hosszú idő óta nem beszélhetett a szíve szerint, megeredt keserves panaszos szava.

— Rettentő az élet, rettentő. Barátom, volt már éjszakád, hogy nem tudtál aludni? Nos, tizenöt esztendeje, hogy nem tudok. Sokszor játékközben rám szakad már a halálos álomosság, oly végtelenül boldog vagyok s úgy érzem: most ágyba dűlni és aludni egy hétig — micsoda boldogság! De ki kellett ábrándulnom. Azelőtt engedtem még a csábításnak, lefeküdtem. Alig hogy elfújtam a gyertyát,

vége volt. Nem tudtam elaludni. Gyötrődtem, virradtam, olvastam tizezerig, bevettem ópiumot: hiába. És reggelre fölkeltem, minden csontom össze volt törve, az agyam égett, képtelen voltam tanulni és abszolút nem tudtam az eszemben tartani semmit.

A napjaim végtelen fáradságban töltve, majd iszonyu rettegéssel láttam közeledni az éjszakát. Kezdtém esatangozni. — Előadás után nyakamba vettem a várost, jártam, jártam keresztül kasul az utcákön, várva, hogy valamelyik utcaszögleten a fáradságtól összeroskadok s ott alszom reggelig. Hasztalan. Nem bírtam tovább menni, de nem bírtam aludni sem. Az agyam zakatolni kezdett, össze-vissza mindenféle gondolat tánczolt benne. Félttem, hogy megőrülök.

Próbáltam mást. Leiszom magamat, holtrészegre. Akkor csak belekábult ez a buta agy. Ez sem használt. Az asztal alá iszom magamat, de csak a lábam volt rézség, az agyam nem. Teljes józanul diszkuráltam a fiukkal, a kik kocsiá raktak és hazavitték. Otthon aztán kinlódttam hajnalhasadásig és rettenetes fejfájással keltem föl.

Mit csináljak. Az én számomra nincs nyugalom.

Kezdtém mulatni. Az ember végre is úgy veszi az életet, a hogy van. Mulatós, éjszakázó ember lett belőlem. Lump vagyok. És a szolid népség irtózik tőlem. Rontom a többieket is, mert mindig iparkodom fogni magamnak társaságot. — Ha más nincs, a pinczérel iszom, de reggel előtt nem megyek haza: ott a pokol van.

Hej, ha ezek az emberek tudnák, micsoda szomorúság rejtőzik az én vídamságom mögött. Ha csak sejtlenék, milyen kitűnő színész vagyok. Nem a színpadon, hanem a kocsmában. Mert ugyan ki inna egy szomorú emberrel? adom a bolondot. En magamban utálok ezeket a teremtéket, a kik alhatnának és nem alusznak. A lumpolásom, hidd el, valóságos nyárspolgári gondolkodást fejlesztett bennem.

Elértünk a bodegába.

Szolnoki Dávid deréken kapta a esinos kövér bodegánsét és sikoltozásának ellenére is összeszókolgatta. A többi tapsolt, énekelt. — Bort! kiáltott az öreg, egy pohárral és ráadásul két hordóval. Fiuk, a ki innen józanul távozik, azt agyonütöm. Ehhez tartásatok magatokat.

amelyre magyarnak, szerbnek egyformán nagy szüksége van.

El nem vitatható hogy a nyelvre, fajra nézve különböző nép elemeknek minden ilyen barátságos érintkezése társadalmi tekintetből nem csak kívánatos, de szükséges is. Sőt a politikai viszonyok alakulására is jótévő hatású lehet a kölcsönös szimpátiának társadalmi uton való ápolása.

Igy fogta fel a városi tanács belgrádi barátaink látogatását is, midőn meghívta őket a város vendégeiül. De a tanács egyedül a külső keretet adhatja meg a vendéglátásnak; annak belső tartalmát, értékét, a szint, az életet, sugaras meleget a polgárság szeretetétől, lelkesedésétől várjuk.

Hazafias bizodalommal kérjük Debreczen város nagyerdemű közönségét, hogy a vendéglátás kedves kötelességeit kész szívvvel ossza meg a tanácsal és a rendező bizottsággal.

Jelenjen meg mindenütt tömeges számmal, ahol szerb vendégeink legközelebből megérezhetik a magyar szív verését, a magyar vendégszeretet hevét.

Üdvözljük őket ezernyi tömegben az **érkezésnél**. Zsufolt ház gyönyörködjük a Sztankovics daloskörnek debreczeni jótékonyezelőkre rendezendő **hangversenyein**. Hiszen ha nyelvöket nem is értjük, de mindenki megérti, amit a dal beszél. Vegyetek részt Polgártársak, a **társas lakomákon**, hol vig poháresengés közt szövegethetjük a barátság kötelekeit. És ti Debreczen leányai, ti se maradjatok el arról a **táncmulatságról**, amelyet vendégeink tiszteletére rendezünk!

Ünnepeljünk!

Legyenek ezek a szép napok, a vendégszeretet, a testvéries jó viszony felejthetetlen virágos ünnepnapjai. Öltözzél, zászlódsz a város. Lobogózzuk fel házainkat.

És legyen ünnep a szivekben is!

Eljenek ami kedves szerb vendégeink! Debreczen, 1898. június 4-én.

A rendező bizottság.

Növendék-hangverseny a Zeneakadémián.

— június 4.

A zeneakadémia nagyszámu növendékei előmenetelének vizsgaszámába menő bemutatását tegnap kezdte meg az intézet. Ezuttal tulnyomólag a közép és felső osztályok növendékei szerepeltek.

Bohm polyphonikus preludiumával nyitották meg a hangversenyt. A vezető szolamokat a haladók vitték, a kíséretet a kezdők adták. **Dumbrava** Ilona, **Weiszlovits** Zoltán, **Szell** Ákos, **Torday** László, **Radó** Endre, **Dávid** Nándor és **Sárváry** Jenő működtek közre a remek opus előadásánál. Elfogultság nélkül mondhatjuk, hogy e darabnak előadása igaz dicséretére válik nemcsak a kis növendékeknek, de tanárúknak is. Fegyelmezett, szigorú összejátszás, egészséges, mondhatni önálló felfogás és kifogástalan taktusérzék, e legfőbb feltétele a rendszeres képzésnek — jellegzik e gyönyörű darab pompás előadását, melyet ugyanezen szerző dallamosabb, de könnyebb Gondola-dala követett. **Weiszlovits** Zoltánt még külön is hallottuk egy Dancela-féle ária jeles előadásában.

Nagy Vilma czimbalmon játszott. Természetes, hogy közvetlenül a zajosabb vonós-együttes után a czimbalom hangja csak nehéz küzdelem után tudott érvényre jutni; annál nagyobb érdeme **Nagy** Vilmának, hogy játékát élvezetessé tudta tenni. Ugy ő, mint a 9. pontban szereplő **Kálmánczhey** Zoltán Asbóth Vilmának, a jeles tanárnőnek jeles tanítványa. **Engel** Irén és **Adler** Ilona Rohde, illetve Gougnodnak egy-egy kis piéce-ét játszották,

gyönyörű kéztartással, értelmesen és oly preczizen, mely Tóth Árpád kitünő tanítására vall. **Danilovits** Mariska és **Varga** Stefania Mendelsohntól két dalt énekeltek. Gyorshaladásról tanuskodnak **Mayer** Blanka és **Materny** Gizella, kik 2 zongorán igen ügyesen játszották **Belizarionak** Gorla-féle átíratát.

Degenfeld Mária grófnő előbb Ot-helloból énekelte **Desdemona** románczát, majd **Norma** nagy áriáját. Különösen ez utóbbiban fejthette ki meglepő tudását. A grófleány hangja nem massív s a nyilvánosság előtti szereplés tartózkodóvá is tette s ennél fogva hangja a valódinál is gyengébbnek jelentkezett, de annál esodálatosabb azon bámulatos tisztaság, a biztos intonatio, a szabályos hangvétel, melyet kész énekesnők is méltán megirigyelhetnének tőle. Még szebben sikerült második fellépte, midőn a **Sextus-áriát** és **Kern** s **Hubay** egy-egy dalát már bátrabban énekelte.

Teljesen kiérdemelte a riadalmas tapsvihart ifj. **Gáll** Józsefné **Tóth** Irma. Előbb a divatos **Goriának** egyik **Concert** etudjét, majd **Godardnak** kevésbé ismert poetikus I. Mazurkáját játszotta bevégzettnek mondható technikával. Különösen utóbbiban nyilvánult kiváló temperamentuma, mely ezt a művet valóságos hangversenyszámmá emelte.

A program **Wagner-Liszt** „Tannhäuser“-jét hirdette, miből azt véltük, hogy a nyitányt fogjuk hallani. De csalódásunk még sem volt fájdalmas. **Ábrahám** Irma játszotta az indulóra épített nagy paraphrase-t, néha ragadó tempoval, de mindvégig figyelemreméltó képzettséggel.

A hangversenyt **Sz. Nagy** Flóra zongorajátéka fejezte be, a vezérigazgató remek orgonajátéka mellett. **Willmersnek** „Barcarol“-ját adta elő a kisasszony, melyet **Sz. Nagy** Károly irt át zongora és harmoniumra. A domináló téma éles kiemelése, a mellett, hogy a részletek se halványodjanak el, — az erőteljes ária-vezetés, karöltve a lágyan zsongó háttér dallamos kiszínezésével, biztosság a fogásokban és értelem a kifejezésekben — ezek azok az érdemek, melyeket a záró pont előadójánál főképen kiemelünk.

Daczára, hogy a hangverseny szigoruan zártkörű volt, a termeket zsufolásig megtölté a meghívottak válogatott serege.

S.

Tanügy.

* **A róm. kath. algymnasium** vizsgálatait a következő sorrendben tartja meg, melyekre a szülöket és érdeklődöket szívesen látja az igazgatóság:

Június 8-án, 5 órakor. Tornaverseny.
„ 18-án. Magánvizsgálatok.
„ 19-én. Gyorsírás.
„ 20-án. I—IV. oszt. Hittan.
„ 21-én. III. oszt. Magyar, latin és német nyelv.

Június 21-én II. oszt. Magyar és latin nyelv.

Június 22-én IV. oszt. Magyar, latin és német nyelv.

Június 22-én I. oszt. Magyar és latin nyelv.

Június 22-án. III. Történelem, földrajz, számtan, rajz.

Június 23-án II. oszt. Földrajz, számtan, rajz.

Június 24-én IV. oszt. Történelem, számtan, természetrajz és rajz.

Június 24-én I. oszt. Földrajz, számtan és rajz.

Január 25-én d. u. 5 órakor. Ének és tornavizsga.

Az önálló vámterület.

— A debreczeni gazdasági egyesület rendkívüli közgyűlése. —

Debreczen, június 6.

A múlt hó 30-án tartott választmányi ülésében határozatilag kimondotta a debreczeni gazdasági-egyesület, hogy a helybeli függetlenségi párt intéző-bizottsága által tervezett s több képviselő részvételével az önálló vámterület érdekében tartandó népgyűlésen — ámbár hiva az önálló vámterületnek, testületileg nem veszen részt, mivel alapszabályai tiltják a politizálást.

E határozatot többen sérelmesnek találták s tíz névalírással beadott kérvényben közgyűlés egybehívását sürgették.

Az egylet elnöksége a rendkívüli közgyűlést tegnap d. e. tíz órára hivta össze a városháza nagy tanácstermébe.

Riekl Antal alelnök megnyitván a közgyűlést, első sorban felolvasták a választmány üléséről felvett jegyzőkönyvet. A kérdéshez, mely miatt a gyűlés egybehívott hozászól:

Dr. Nagy Zsigmond, aki szép beszédben igyekezik fejtegetni, hogy itt nem csupán politikai kérdésről van szó, hanem a kenyérről, a mezőgazdasági érdekek megvédéséről és a gazdasági egyesület épen azért alakult meg, hogy védje ez érdekeket. Nem szabad hát azt mereven kimondani, hogy mivel a népgyűlés tartását egy politikai párt indította meg, tehát nem kell ezt pártolni. Ott volt az egyházpolitikai kérdés. Annál is megszűnt minden pártfelfogás és egy értelemmel buzgólkodtak mellette. Ilyen kérdés Magyarországra nézve az önálló vámterület kérdése is. Ő azért indítványozza, hogy a közgyűlés a választmány határozatával szemben mondja ki, hogy a gazdasági-egyesület a népgyűlésen testületileg részt vesz.

Lengyel Imre nézete szerint az önálló vámterület kérdése igen nagy kérdés, egy nagy problema, melyre nézve a jövő fogja megmutatni, hogy előnyös lesz-e, vagy sem gazdaközönségünkre nézve. Ő a választmány határozatát teljesen correctnek tartja s nem tud állást foglalni egy bizonytalan helyzettel szemben. De különben is mi nagy sulya volna annak, ha a népgyűlésen az egylet testületileg venne részt? Ajánlja a választmány határozatát elfogadásra.

Király Gyula nem emlékezik, hogy az egyházpolitikai kérdéseknél a gazdasági-egyesület, vagy a mézáróstarsulat, mint külön testület részt vett volna. Ő szerinte a gazdasági-egyesület elment a legszélső határig, a midőn kimondotta, hogy hiva az önálló vámterületnek.

Óri Mihály a mellett beszél, hogy az egylet testületileg részt vegyen a népgyűlésen és hogy ott a város orsz. gyűlési képviselői is fejtsek ki nézeteiket.

Dr. Király Ferencz azt mondja, hogy a népgyűlésről, annak megtartása idejéről még tudomása sincs az egyletnek s megtörténhetik, hogy az intézőkörök nem látják elérkezettnek az időt e gyűlés megtartására. De ha megtartatnék is a gyűlés és a város orsz. gyűlési képviselői beszél-nének is ottan, lehetne-e egyöntetű megállapodást elképzelni. Mindenik képviselő nézetének lennének hivi és így a czél elérve ugysem volna. Most csak az lehet kérdés tárgya: hogy a gazdasági egyesület testületileg vegyen-e részt a népgyűlésen? A vál. gyűlés kimondotta, hogy az egylet hiva az önálló vámterületnek. Ő is hiva, de nem feltétlenül, **Óri** Mihály téved, mikor azt állítja, hogy a miniszter rendeletet boesátott ki az önálló vámterület mellett,

mert ebből csak annyi áll, hogy miután a zavaros viszonyokkal szemben mi is tájékozatlanok nem lehetünk, előre kell gondoskodnunk esetleg bekövetkező esetre. A miniszter tehát csupán véleményezés végett hívta fel az egyesületeket. Kéri, hogy fontolják meg a helyzetet s fogadják el a választmány határozatát.

Csáky Gergely lerontana minden vámsorompót, mert az mind a gazdaközönség megszorítására szolgál. Ez az ő egyéni nézete. Ő azt hitte: azért hivott egybe a közgyűlés, hogy azt mondja ki: hiva-e vagy sem az önálló vámterületnek? Ez az egyesület nem teheti, hogy méltósága lealacsonyításával egy népgyűlésnek uszályhordozója legyen. Ő azt tartja korrektnek, ha a választmány határozatát a közgyűlés elfogadja és helyeslésével szentesíti, sőt azt sem bánja, ha a közgyűlés tovább is megy és a választmányi határozatot kibővíti, de a népgyűlésen testületileg való részvételt ő sem helyesli.

Rickl Antal elnök kijelenti, hogy e kérdésben az egyesületnek nincs joga határozatot hozni és alapszabályok értelmében ha visszavonatnék is a választmány határozata, az nem volna érvényes. Az egyesületnek az alapszabályok értelmében nem lehet politikai dolgokkal foglalkoznia, mert ha az alapszabályoktól eltérnének, a 14. §. szerint az eltérés, az alapszabályok megsértése esetleg feloszlatást vonhatná maga után. A gazdasági egyesületnek csak az a célja, hogy a város mezőgazdasági érdekeit ápolja. Kéri a választmány határozata elfogadását.

Óry Mihály felszólalása után dr. Nagy Zsigmond tiltakozott az ellen, mintha az egyesületnek a népgyűlésben testületileg való részvétele uszályhordozás volna. Két fenség van: a korona és a nép fensége, tehát ha az egyesület egy népgyűlésen részt vesz, az nem lehet reá nézve lealacsonyító. Ők a népgyűlés méltóságát akarták emelni, mikor azt kérelmezték, hogy az egyesület testületileg vegyen részt benne. Ismételtén ajánlja indítványa elfogadását.

Szóltak még **Lengyel Imre**, **Király Gyula**, **Csáky Gergely** és **Harangi István** a kérdéshez, mely után elnöklő alelnök felvette a kérdést, hogy a közgyűlés elfogadja-e a választmány határozatát.

A közgyűlés a választmány határozatát, vagyis, hogy a gazdasági egyesület a népgyűlésen testületileg részt nem vesz, elfogadta.

A gyűlés tárgya kimerítettén, elnök a gyűlést berekesztette.

A Zenede közgyűlése.

Debreczen, június 6.

A debreczeni Zenede-egyesület tegnap d. e. tartotta évi rendes közgyűlését **Sesztina** Lajos elnöklése mellett. A választmány jelentése volt a gyűlés első tárgya.

Az elért taneredményrel a kiküldött bizottság elismerését vivta ki a választmány. A növendékek előhaladásának nyilvános bemutatása végett több belépődíj nélkül verseny rendeztetett. **Simonffy** Emil igazgató indítványára a növendékek ösztönzése végett ezentul az évszázó vizsgák után *szorgalomjegyek* és *dicserő oklevelek* fognak kiadni a kitartó szorgalmu és kiváló eredményt felmutató növendékeknek.

Az elhunyt id. Szotyori Nagy Károly helyét a választmány **Brück** Gyula n.-kőrösi zenetanárral töltötte be, aki működését szeptemberben kezdi meg.

A zárszámadás szerint az intézet múlt évi kiadása 7635 frt 16 kr bevétele pedig 8032 frt 36 kr volt, amelyben a város 1000 frt segélylyel szerepel. A város pedig 97209 frt 61 kr, melylyel szemben áll 34000 frt alapítványi tőke, 22000 frt építkezési segély és 33870 frt 97 kr adósság.

A közgyűlés a választmány jelentését örvendetes tudomásul vette, a felmentvényt megadta. Majd az intézet iránt tanusított jóakarát meghálálása s a magyar zeneirodalom körül szerzett érdemek elismerése jeléül **Mihalovics** Ödönt, a m. kir. zeneakadémia igazgatóját és dr. **Harrah** József m. kir. zeneakadémiai tükárt tiszteletbeli tagokul választotta.

A tisztikar mandátuma lejárván, azt újra alakították. Az egyhangulag történt választás eredménye a következő:

Elnök: **Sesztina** Lajos. Igazgató: **Simonffy** Emil. Jegyző: **Márton** Imre. Választmányi tagok: Dr. **Kenézy** Gyula, **Dobiecki** Sándor, dr. **Wolaffka** Nándor, dr. **Láng** Sándor, dr. **Pallay** Miklós, dr. **Ujfalussy** József, **Steinacker** Sándor, **Kövy** Lajos, dr. **Tüdös** Kálmán, dr. **Simonffy** Béla, **Tóth** Béla, dr. **Kemény** Mór, dr. **Márton** Kálmán, **Komlóssy** Dezső, dr. **Rottler** Béla. Számvizsgálók: **Mayer** Emil, **Zádor** Lajos, **Szabó** József főszámvevő.

SZINHÁZ.

* **A debreczeni szintársulat Marosvásárhelyt.** A debreczeni szintársulat működéséről a „**Marosvásárhely**“ vegyes tartalmu társadalmi heti lap rokonszenves sorokat szentel. A Hadak útja három ízben került színre egymásután. Az említett lap különös elismeréssel dicséri **F. Kállay** Lujza, **Halmy** Margit, **Csigaházy** Etel, **Vidor** és **Rubos** játékát. De méltányolja a többi szereplőt is. Vasárnap Hamupipőke, ma hétfőn pedig **Ninette** kerül színre. Holnap kedden **Ujházy** Ede kezdi meg négy estére terjedő vendégszerplését. Színrekerülnek ez alkalommal. **Constantin** abbé, A velenzei kalmár, Országgyűlési szállás és utolsó vendégjátéka az Otthon lesz.

TÁVIRATOK.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

A Lepsényi-botrány.

Budapest, június 6. A néppárt ma a képviselőházban elkezdett harcot kezdett a Kossuth gyalázó Lepsényi barát ügyében, akinek a reverendáját lehetséges kipurolták. **Rakovszky** néppárti képviselő kijelenti, hogy ő nemcsak Lepsényi, hanem a képviselői immunitás érdekében száll sikkra. **Eötvös** Károly felszólalása után a kínos ügyet bizottsághoz utasítják. **Rakovszky** állítja, hogy Lepsényire lesből támadtak a bántalmazói. **Pichler** Győző azt feleli, hogy ő nem leselkedve támadott, hanem szemtől-szembe. — **Rakovszky** fenntartja nyilatkozatát. — **Picher** felháborodva vágja vissza **Rakovszky**knak, hogy valótlan mond. — **Pichler**t e kijelentése után az elnök rendre utasítja. Beszélnek, hogy a két tülekedő honatya között a párbaj valószínű.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.
Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

Június 11. A Polgári-Kör vigalma a Dobos pavillonban.

Szerb dalosok Debreczenben.

Most már biztosan tudjuk, hogy a mi kedves szerb vendégeink holnap, kedden este néhány perczel 7 óra előtt érkeznek Debreczenbe, ahol három egész napig maradnak. Előhírnökül már tegnap este megjött a Sztankovics daloskör igazgatója **Milovanovics** Gyoka egyetemi tanár egy erősen tipikus arczu, őszbe csavarodó hosszú szakállu rokonszenves öreg ur, akit a vasutnál **Vecsey** Imre tb. főjegyző, a rendező bizottság helyettes elnöke **Márk** Endre dalegyleti elnök s a rendező bizottság több tagja üdvözölt. A Bika szálló czukrász-termében elköltött szűkebb vacsoránál **Vecsey** Imre felköszöntötte **Milovanovics** Gyokát, amire ez igen szép és talpraesett felköszöntőben éltette Debreczent és a magyar nemzetet. A testvériség érzete — mondá — kell, hogy nem csak Belgrádban, Debreczenben, hanem másutt is áthassa az emberek keblét. Ha a népek szive megmozdul, leomlik köztük minden politikai válaszfal. Ezen testvériség érzete vezeti a szerb dalosokat is a magyarság egyik leghíresebb városába. Majd a fehér asztal mellett végleg megállapodtak a három napos vendéglátás programjára nézve, — mely némi változást szenvedett. —

Igy a csütörtökön délelőtt a Bika dísztermében tartandó dísz-ebéd után a Nagyerdő árnyékos hűs utain sétakocsizás lesz a Pallagra. A dalegylet pedig pénteken d. u. rendezi a nagyerdei lövőháznál házias jellegű uzsonnáját, amelyen a két dalegylet és a rendezőség tagjai vesznek részt. A csütörtök esti hangverseny után a Bika dísztermében lesz a vacsora, amelyet táncmulatság követ. A szerbek nemzeti öltönyeikben jelennek meg, épen úgy, mint a hangversenyeken. A táncmulatságra meghívók bocsáttatnak ki s ezek szolgálnak belépő jegyül. Pénteken délelőtt fél 11 óráig pihennek a vendégek. Délig külön vonaton a dohánygyárat és gépjavitó műhelyt látogatják meg. A dísz-ebédre jegyek 3 frtjával válthatók **Zádor** Lajos, **Szent-Királyi** Tivadar urak üzletében és a Bikában. A hangverseny egyik legszebb száma lesz a két nemzet himnuszának eléneklése. A szerb dalosok a magyar nemzet iránti gyöngéd figyelemből eléneklék a **Kölcsey** himnuszát, viszont a debreczeni dalárda a szerb nemzeti himnusz adja elő. Nem kell figyelmeztetnünk a mi közönségünket arra, hogy *mindkét nemzeti himnusz állva és fedetlen fővel hallgassa*, amint egy nemzet imádságával szemben nem is szabad másként tenni. A város minél gazdagabban való *fellobogozását* ismét melegen ajánljuk a közönség figyelmébe. Még csak azt említjük meg, hogy **Svetomir Nikolajevits**, volt szerb miniszterelnök, az államtanács tagja, nagy tekintélyű szerb politikus, fiával együtt szerdán szintén megérkezik.

— **Istenitisztelek.** A debreczeni gör. kath. híveket ez uton figyelmezteti **Varga** László h.-bőszörményi esperes-plébános, hogy f. hó 7-én 10 órákor a Szent-Anna-utcai r. k. templomban 12 misét énekel, és esetleg más egyházi szertartást is végez.

— **Presbiteri közgyűlés.** Az ev. ref. egyház presbiteriuma tegnap Kiss Áron püspök Simonffy Imre kir. tanácsos főgondnok elnöklése mellett közgyűlést tartott, melyen legelőször is feleskették dr. Kocsár Gábor egyházközségi bírósági tagot. Az iskolaszék jelentését, amely megállapítja az elemi iskolák évről-évre vizsgálati sorrendjét, helybenhagyólag tudomásul vették. Az országos tanár-egyesület debreczeni közgyűlése anyagi támogatásául a rendező bizottság megkeresésére 200 frtot szavaztak meg. Ezután több folyó ügyet intéztek el.

— **A jótékony nőegylet** tegnap dél előtt az árvaszék üléstermében Szabó Kalmárné elnökle alatt népes értekezletet tartott. Az értekezleten körülményesen megbeszéltek idejét és tárgysorozatát annak a *diszközgyűlésnek*, melyet az egyesület akkor óhajtott tartani, amikor királyi kitüntetésben részesült elnökének *Veresné Szathmáry Teréznek* a koronás aranyéremkeresztet ünnepélyesen átadja gr. *Degenfeld József* főispán. A diszközgyűlés még e hónapban a városháza dísztermében lesz, napját és megállapított tárgysorozatát legközelebb fogják közölni az ez alkalomból kibocsátandó meghívóval együtt. Annyit máris elárulhatunk, hogy a királyi kitüntetés átadásakor úgy a nőegylet, mint a nőipariskola szép meglepetést készít buzgó és szeretett elnökének.

— **Az ev. ref. főgondnok H. Szoboszlón.** *Degenfeld József* gróf főispán a tiszántúli ev. ref. egyház főgondnoka mióta a főgondnoki tisztelet viseli még nem járt H. Szoboszlón. Tegnap ott időzését az ev. ref. tanítótestület felhasználta s husztagu küldöttség tisztelettel a főgondnoknál, kire a rágaszkodás e megnyilatkozása jól hatott.

— **Ünnepelt közgyám.** Hajdu-Szoboszló város közgyámjának tiszteletére tegnap H. Szoboszló törvényhatósága diszközgyűlést tartott. *Tóth János* közgyámot 50 éves szolgálati jubileuma alkalmából nem rég ő felsége a koronás ezüst érdemkeresztel tüntette ki s az érdemjelt tegnap tüzte fel a diszközgyűlés megtartása mellett az ünnepelt mellé *Degenfeld József* gróf főispán. A megye részéről a főispánon kívül ott voltak még *Rásó Gyula* kir. tan. alispán, dr. *Czegléd Mihály* t. főügyész, *Pénzes Sándor* árvaszéki elnök. A főispán szép beszédet intézett a kitüntetethez, ki a meghatottságtól nem tudott szólani. Délben 100 teritékü bankett volt, számos tósz hangzott el.

— **Az orvos-gyógyszerész egyesület köréből.** Az orvos-gyógyszerész egyesület szerdán délután választmányi-, szombat délután pedig közgyűlést tart az orvos-szövetség megalakítása tárgyában. Kéretnek a tagok, hogy mindkét gyűlésen teljes számban megjelenjenek.

— **Díjlövészet.** Junius 5-én a lövészet eredménye a következő volt: Legjobb mély lövéssel Szabó Sándor 4 koronát, legtöbb körrel Baum Miksa 4 koronát nyertek.

— **A zengerájok ellen.** A színészegyesület ma megkereste a városi hatóságot az iránt, hogy a zengerájoktól szedjen valamelyes díjat a színészegyesület nyugdíj alapjára. Kérését azzal okolja meg, hogy a különböző sokszor nem magyar nyelvű daltársulatok ártalmára vannak a színművészetnek.

— **Szőlőszeti és borászati felügyelő-ség.** Mint már említettük, a földművelésügyi miniszter szőlőszeti és borászati felügyelő-séget szervezett Debreczenben. Az új hivatal hatáskörét tegnap közölte a városi hatósággal, ennek jóakaratu támogatásába ajánlván szakközegének működését. Debreczenbe felügyelővé *Heinrich Józsefet* nevezte ki s ezen új felügyelőség kerületéhez *Hajdu, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Szabolcs vármegyék és Debreczen városa* tartoznak. Ügykörét pedig a következőkben határozta meg a miniszter:

A filokszeria által elpusztított szőlők felújításának előmozdításáról szóló 1896. v. t. cz. alapján szükséges intézkedések gyors, pontos és az ügy érdekének minden irányban megfelelő végrehajtása és különösen az idézett törvény II. fejezetében foglalt rendelkezések alapján szolgáltatandó szőlőköltesönök ügyei, nevezetesen: a költesönök helyes, célirányos s a törvényértelmében és szellemében való felhasználásának ellenőrzése a szőlőbirtokosok által fokozottabb mértékben igényelt szaktanácsuk, felvilágosításuk és utbaigazításuk minden irányban való megadása, szóval a szőlőszeti és borászati szakszolgálatnak a folyton fokozódó igényeket kielégítő ellátása.

— **Kerékpár-verseny.** A debreczeni kerékpár-egyesület tegnap tartotta első országuti versenyét a debreczen-derecskei országuton. A versenyt 34 kilométer volt. Összesen tizenhárom neveztek:

Schiller Ferencz, Várad Szabó János, Demetrovics Jenő (N.-Várad), Kubinyi László (N.-Várad), Körmendi Mihály, Bachó Gyula, Keszler Gyula, Lasz gallner Oszkár, Kaesó Ferencz, Kíller Viktor, Barna Antal, Deák Zoltán, Dézsi Lajos.

Versenydíjak voltak: 1. nagy ezüst érem, 2. kis ezüst érem, 3. nagy bronz érem, 4. kis bronz érem és 6 darab (kis bronz) idő érem, azoknak, kik 1 óra 38 percen belül érkeznek a célhoz. B. Ujfaluból 4 óra 15 perczkor indultak tizenketten. Scheller Ferencz elmaradván. Elsőnek érkezett: *Kubinyi László* 1 óra 14 p. 40 másodpercz alatt. Másodiknak: *Várad Szabó János* 1 óra 15 első 2 m. p. alatt. Harmadiknak: *Körmendi Mihály* 1 óra 15 első, 3 m. p. alatt. Negyediknek *Demetrovics Jenő* 1 óra 15 első, 40 m. p. alatt. A többiek ebben a sorrendben jöttek be: *Bachó Gyula*, *Barna Antal*, *Kaesó Ferencz*, *Kíller Viktor*, *Keszler Gyula*, *Dézsi Lajos*, aki 1 óra 31 percz alatt érkezett be. A versenyzőket a célnál óriási közönség élen *Lasz gallner Kálmán* elnök üdvözölte. A versenyzőkkel Nagyváradról 12 kerékpáros vendég is átjött ifj. *Rimanóczy Kálmán* I. menetparancsnok vezetése mellett. A váradiak közt két szép nő is volt, ifj. *Rimanóczy* és ifj. *Janky Antalné*. Megérkezés után a vendégek megtekintették a debreczeni pályát. A díjakat este osztották ki a Bikában, a hol hajnalig tartó multság volt Rácz Károly zenéje mellett.

— **Mükedvelő előadás.** Az iparosifjak által tegnap este mükedvelő előadás tartatott a Margit-fürdő dísztermében. Színre került *Than Gyula* kollegánk „*A falu ördöge*” cz. népszínműve. A mükedvelők mindannyian megállották helyüket és egy kis lámpalázt leszámítva, ott-honosan mozogtak a színpadon. Legjobb volt azonban a bíró, *Miczike és Figura Matyi* személyesítője. Előadás után tánczraperdült az ifjuság s *Kiss Béla* zenéje vidám hangjai mellett reggelig tartott a „Sohse halunk meg!”

— **A kun ifjuság jünialisa.** Vettük a következő meghívót: A kis-ujszállási ev. ref. főgymnázium ifjusága 1898. június 8-ikán a városi erdőben tánczszal egybekötött jünialist rendez. Kivonulás az erdőbe reggel 8 órakor, bevonulás délután 6-kor. Táncz a főgymnásiumi tornacsarnokban Kezdeté 8 órakor.

— **Megszökött a vonatról.** Téglási Ferenoz szegényházi ápolt minden héten megszökök a szegényházból. Legutóbb is bucsut mondott a kapufélfának, B.-Ujfaluba szökött, ott elfogták s tegnap egy hajdu felügyelete alatt Debreczenbe akarták hozni, Szepesnél Téglási a vonat ajtaját kinyitotta, kiugrott s elfutott. A szökevényt újra keresik.

— **Elfogott katonaszökevény.** *Garai József* közhonvédet három héttel ezelőtt Ziláhról a helybeli honvédkórházba hozták. *Garai* másnap a kórházból megszökött s szombaton a határban elfogták s erős fedezett mellett kísérték a péterfia-utcai honvéd laktanyába.

— **Megégett gyermek.** H.-Sámsonban a kulcsár kertben *N. Varga Juiánna* 9 éves kis leánya tegnapelőtt megégett. — A leány szülei eltávoztak s távollétükben a leány levest főzött, miközben ruhája tüzet fogott s mire szülei hazatértek, halott volt. A vizsgálóbíró-ság megindította a vizsgálatot, kit lerhel a felelősség agyermek haláláért.

— **Ifjusági ünnepély.** A kereskedelmi akadémia kebelében fennálló ifjusági egyesületek folyó hó 8-án, délelőtt tíz órakor az intézet dísztermében tartják az ifjusági zenekar és énekkar közreműködésével szavalatokkal egybekötött ünnepélyes zárógyűlést. Ez ünnepélyen a tanügy és az ifjuság barátait szívesen látjuk.

— **Bűnügyi végtárgyalások.** A debreczeni törvényszék büntető tanácsánál a hét folyamán a következő bűnügyekben tartanak végtárgyalást:

Junius 8-án:

Székely Sándor s társai ellen, s. testi-sértés büntette;

Bisánszky András s neje ellen, lopás büntette;

Erdelyi Gáspár ellen, sikkasztás vétsége.

Junius 10-én:

Ungvári Jánosné ellen, lopás büntettel
Báró Boxberg Győzőné s társa ellen, magánlak megsértésért.

— **Elégett esernyő.** Vasárnap délután séta közben történt a Széchenyi-utcán, hogy egy fiatal iparos a jegyesevel sétált, szivarra gyújtott és az égő gyufát az esernyőbe dobta. Gyenge szél támadt, az égő gyufától lobott vetett az egész esernyő s a tűz csakhamar martalékul ejtette: a selymét és a farészét, úgy hogy a károsult gentlemannak az esernyőnek csak a vashól gyártott bordái maradtak.

— **Elveszett kutya.** Elveszett egy 3 hónapos sötét barna, hyena csikos szőrű valódi Bullterier. A szives megtalálót kérjük, hogy azt Kossuth-utca 51. számú háznál átadni sziveskedjék, hol megfelelő jutalomban részesül. A kutya *Bori* névre hallgat.

— **A papucs-király.** Egyik rejtelmesen homályos kis utczában jóízű történetkét adnak szájról-szájra csipős nyelvű szomszéd-asszonyaimék. Egy nem éppen fiatal házaspárról szól az ének. A férj jóval tul van az ötvenen, de — Isten látja lelkét, nem tud tenni róla — örökös szomjuság gyötri, kinozza s hát bizony nem esuda, ha sivatag garatját éjnek-évadjaig jófajtájú hegyi-lével locsolgatja.

A feleség, no a feleség is rég megette már a kenyere javát; jóra való, tisztas asszonyosság, csak hogy hej, igen nagyon korában tartja férjüremat. Nem is sokat fiktóriázik, mikor úgy éjfél tájban téved haza az öreg ur, nincs a keserves anathéma, melyik fölérne a jó asszony rögtönzött porpatvarával. Pedig az öreg mindig este fordul ki a kocsmá ajtaján, száz a tanu rája.

És hát így időjártával csak épen úgy megszokta a férjüremat a felesége lelkének

haragos villámlását, mint ahogy megszokta például a reggeli kávé mellé való rabvallató szilvóriumot.

Pünköst vasárnapján sötét éjszaka, egy óra tájon szitáló esőben azva, némelyest dühöngözve botorkált haza a derék ur. Teljesen el volt készülve már a bekövetkező háborúra, ép ezért a szokott szívszorongással, óvatosan nyitott be a szobába.

Amint az ajtót betette maga után, megállt s várt lélekletét visszafojtva, lesve az asszony szavára.

Semmi nesz... Hallgatózik, vár tovább: semmi zaj... A jó feleség egyenletes lélekzetvétele hallszik. Férjürem szive megdobban.

— Hm, valaminek történni kellett — gondolja aggódva magában.

Aztán kikeresi a tüzserszámát, meggyújt egy gyújtófát: elalszik, kilobbant még egy gyufát, aztán leguggol s kékkedve kezd keresgélni a szobában, az ágy alatt, a kályhasarokban, a függöny-mögött.

Egyszerre csak kihull a kezéből a gyújtószál.

— Mit keresel te korhely, léhütő, világcsufja, vén kozák?

Az asszony szava volt: hajmeresztő overture a szörnyű muzsikához.

Az öreg ur megszeppenve, félősen húzódott az ablaksarokba s csak pár percnyi pauze után villant meg egy nagy ötlet az agyában.

— Nono, mit keresek? Ne okoskodj édes angyalkám, már megtaláltam.

Az asszony felült az ágyban és fenyegető villámok löveltek a tekintetéből.

— Azt kérdelem mit kerestél vén svihák?

Az öreg remegett, mint a nótabeli rezgő nyárfa levele, alig bírt felelni a feleség kérdésére.

— Nono fiaeskám: hát a nyelvedet kerestem.

... Azt mondják, az öreg urat nem átták korcsmában azóta.

— **A szép nővér.** Amor istenke furcsa tréfákban leli kedvét néha. Némely tréfája olyan, hogy méltán mosolyog rajta az ember, amint — minden malícia nélkül — mosolyoghat azon is, amelyről egyik vidéki városból írnak most nekünk. A szóban forgó városkába nemrég egy fiatal hivatalnok került valahonnan, aki a nővérét is magával vitte volt. A testvérek gyöngéden szerették egymást s a szép fiatal leány a legnagyobb gondossággal vezette bátyja háztartását. Mindenkinek öröme telt a gyönyörű egyetértésben s a bájos leányt a legjobb házaknál is szívesen látták. A városka fiatalsága közül nemcsak egy ábrándozott érte, de a leány nem hajlott senkihez sem. Udvarlója között akadt végre egy, aki bujában-bánatában a leány bátyjához fordult s arra kérte, legyen közbenjárója, mert ő a kisaszonyt szereti s el is szeretné venni. A fiatal hivatalnok kitérő választ adott s ez után az eset után pár nap múlva nővérét elküldte valahova a rokonaihoz. Alighogy ez megtörtént, a derék bátyja eljegyzési kártyákkal lepte meg az ismerőseit s maga is elutazott a nővére után. Az esküvő napján a kedves ismerősök tucatzájával küldték a táviratot a boldog fiatal párnak s aztán kíváncsian várták, hogy milyen asszonyt hoz haza a hirtelen házasságra bátorodott fiatal ember. Nem sokáig kellett várniok. Megjöttek ők s a világ egyet fordult az érdeklődőkkel. Az új asszonykában felesmertek valakit. Ez a valaki senki sem volt más, mint a szép nővér! Azóta, írja levelezőnk, ott a hol az eset történt, nem azt kérdezik a hamis asszonyok a házasulandó fiatal emberekkel, hogy mikor nősülnek, hanem hogy mikor hoznak nővért.

— **Az apa panasza.** Panaszos apa járt tegnap szerkesztőségünkben. Panaszát meghallgattuk és azt kiírjuk, mert a panaszt beigazoltuk látjuk. Az intelligens apának egy kis fia van, ki a kollegiumi elemi iskola első osztályának növendéke. Jó kis fiu szegényke, de a matematikát nem szereti. Ezért aztán a tanítója B. K. úgy el-elveri a szegény gyereket, hogy mint a visum repertum tanusítja kis testén nehéz sebek vannak. Mindenesetre szokatlan módja ez a számtan tanításnak és mi egy cseppet sem csodálkozunk, ha az intelligens apa panaszával a bírósághoz fordult. Türelem a tanítás fegyvere és nem a bot...

— **Látogatás Zolánál.** Halász Lajos kollégánk, nagyváradai lapszerkesztő tíz napig Párisban volt. Ez idő alatt meglátogatta a kor legnagyobb íróját Zola Emilt is. A mester és a nagyváradai újságíró között lefolyt párbeszédéből a következő részletet közöljük:

Majd azt kérdezte a mester, hány napi lap van Budapesten, hamarosan azt feleltem:

— Huszonöt.

— Es az mind érdeklődött a Dreyfus-affér iránt?

— De mennyire!! Heteken át első cikkben foglalkoztak az ügygyel. Es egyet — az „Alkotmány“-t kivéve mind-mind úgy üdvözölték Önt, Mester!, mint az igazság bajnokát.

— Sajnos, a francia sajtóban ép ellenkezőleg van, itt mind, mind ellenem van, egyet kivéve. De ez nem bánt. Érzem, tudom, hogy az igazságért küzdök.

— Az ország is érdeklődik az ügy iránt?

— Az egész ország szimpáthiaja Ön mellett volt a Dreyfus-affért minden körökben tárgyalták, sokkal inkább, mint a Panama botrányt.

— Érthető, mert a Panama-botrány csak Franciaország belügye, de a Dreyfus-ügye az egész emberiségé. — Budapesten van-e zsidókérdés?

— Budapesten nincs, a magyar nemzet liberalizmusa nem tűri meg a falgyüloletet.

— Én is így ismerem a magyar nemzetet.

— De Bécsben van.

— A züllés útján van is az. Ott ugye a reakzionariusok provokálták az antiszemita kérdést.

— Ugy hiszem igen.

— Franciaországban is megpróbálták zsidó kérdést csinálni a Dreyfus ügyből. Pedig ez határozottan nem az Dreyfust nem azért tették el mert zsidó.

Itt volt a kedvező alkalom szóba hozni a Drumont-féle röpiratot.

— Olvasta Mester az Aron József röpiratát a zsidókról?

— Nem olvastam. Azt azonban hallottam, hogy erősen támad. Ugy el vagyok keseredve. Az én ellenségeim előtt nem szent semmi sem. Pár napja megtámadták az apámat s most már a munkáimat fordítják fegyverül ellenem. Igazán érthetetlenek az emberek. Egy nap alatt elfelejtik, hogy én 40 esztendeje dolgozom elfelejtik, hogy én most is egy eszme érdekében szállottam sikra.

Igy csalódnai. Azt hittem ismerem az életet s ime négy évtized munkaja után jöttem rá, hogy nem ismerem. Megpróbáltam keresni az igazságot, rajta vesztettem. Bántanak mondá — a zsidók, mint antiszemita, a nem zsidók, mint filozemita. Meggyanusitanak ezer módon pedig valóban nem személyért, nem Dreyfusért írtam a cikket.

— Vajjon vissza jön-e Dreyfus az ördög szigetéről?

— Aligka. Én amig élek, nem szűnök meg küzdeni.

— Szívvel kívánja az egész világ, hogy legyen eredménye.

— Nehezen lesz. A folyót nem lehet kényszeríteni, hogy vissza felé folyjon. A hadbírótság elkövette a tévedést és most a rosszul megkezdett uton makacs szívósággal haladnak tovább. Ugy mondják, másképp veszélybe jut a hadsereg s a lobogó becsülete.

— Mester, végződjék bármiképp a küzdelem, az ön bajvívásához elismeréssel tapsol az egész világ.

— Érzem ezt, de ha nem érezném is, itt van bizonyágnak e sok virág, babér. Mind asszonyok küldötték.

En a fölöttem levő babérkoszorúra mutatva mondtam: Ez a magyarok elismerését dokumentálja.

— Oh Magyarországból rendkívül sok üdvözlő levelet és táviratot kaptam, úgy hogy örökre hálával gondolok a magyarokra. Mennyi ideig tart az utazás Budapestre?

— 40 óráig.

— Akkor messzebb van mint Róma. Mikor a regényemet írtam, mindig este 9-kor indultam és harmadnap reggel értem ide. Meddig marad még Párisban?

A Garay-szobor leleplezése.

Tegnap június 5-én, leplezték le Garay János emléksobrát szülővárosában, Szegzárdon. Ez alkalomból a szoborbizottság díszes Garay albumot adott ki, mely a költő életrajzán kívül sok érdekes epizódot, a szobor leírását s több hírneves írók és művészek emléksorait és rajzát mutatja be. Különösen becses Zichy Mihály illusztrációja, melyet Garay „Obsitosához“ készített. A beküldött emléksorok közül is bemutatunk egy néhányat:

„Kont, a kemény vitéz.“

Az volt az általános hatás, az volt az országos diadal! Nem kisebb művész szavaltta Garay balladáját, mint Egressy Gábor s mi többiek, fiatalok, mind utána szavaltunk. Nem volt fiatal ember, a ki Garay Kontját, a kemény vitézt, valahol el ne szavaltta volna. Az volt az ellenállási részlet a hangversenyeken. Balladát az előtt és azután is írtak sokat és szépet, de olyant soha többet, mint Garay Kontja, mely a férfit egész emberré alakítja át. Hangja egyszerű, mesterkéletlen, de rövid mondásaiban erő van, tűz és igazság. Tárgya örökké rokonszenves marad, amíg magyar szívekben a szabadság szeretete él.

En még élő tanuja vagyok annak a kornak, melyben Garay Kont balladája bejárta az országot, mindenütt fölélnkitve az alvó közlelkületet s bizonyágot tehetek róla, hogy a magyar költő művének soha ennél nagyobb hatása nem volt.

Üdvözlöt a honfiaknak, kik ötven év múltán a költő alakját érezben megörökítették.

Budapest, 1898. márcz. 28.

Dr. Jókai Mór.

Nem anachronizmus-e a nemzeti szabadság dalnokának ünneplése? Amde akkor is helyes, ha az; mert az ilyen anachronizmusok tartják fenn a szebb jövő reményét.

Apponyi Albert.

Hősökről dalolt ő! Szemei világát Gyöngítette folyton a mult ragyogása. De mikor a magyar elbukott és rab lett; Megvakult, hogy többé gyászunkat ne lássa!

Költő, nemes költő, aki dalaidból Néped homlokára koszorukat fontál: Szobrodnál diszorség az egész magyarság, Nemcsak az a harmincz, kiknek élén Kont

[áll!]

Ábrányi Emil.

Ha Garay ma élne, nem győzné lanttal a — Hány Jánosokat!

Simontsits Béla.

Érekszobrod állni fog majd sok hosszú szá-
[zadig,
Hired, neved örökké, míg itt magyar lakik.
Mi versünk és irásunk módizhat százszor is:
De „Háry ó beszédjét“ „folytatja“ akkor is!
Szabolcska Mihály.

Volt egy álom . . .

Volt egy álom, édes álmom
Boldogságról, szerelemről:
A szívemet izzó gyászban,
Csalódásban égetem föl.

Volt egy álom, büszke álmom
A hazáról, szabadságról:
Betakarom csüggedt lelkem
A lemondás fátyolával.

Endrődy Sándor.

Törvénytörés.

* A macska pör. Ejjel volt. Sötét nyirkos novemberi éjszaka. H. L. kikapós macskája egy késői kalandról hazatérőben keresztül vágott a P. J. kertjén s amint meg volt írva a végzet könyvében, kegyetlen halállal mult ki az idegen telken. P. kutyája ugyanis, egy hatalmas ulmi dogg, megneszelte, hogy kutya . . . azaz, hogy macska van a kertben s hangos esaholással rontott a gyűlölt ellenségére. A macska a veszedelmes támadás előtt egy fára menekült, ahol teljes biztonságban vala. Egyszerre azonban minden ok nélkül megváltoztatta taktikáját, hirtelen lekuszt a fáról s át akart ugrani a kerítésre. De a dogg résen volt s a salto mortale közben elkapta a macskát. Másnap reggel P. végső vonaglásban találta a macskát a kertjében, s megparanosolta az inasának, hogy bunkózza le a szegény állatot, hogy ne kinlódjék tovább. Így mult ki a macska. Amint ennek H. híre vette, nagy szomorúság borult a lelkére. A macska annyira a szívéhez volt növe neki és egész családjának, hogy pótolhatatlannak tartotta a veszteséget. Hogy lerója kegyeletét az elköltözött iránt, levelet írt P.-nek, melyben elnevezte aljas, szivtelen, nyomorult állatgyilkosnak. s ötven frt kárpótlást követelt tőle, különben — ugymond — meg fogja őt hurcolni az ujságokban. P., aki teljesen ártatlannak tudta magát ebben a vérengzésben, a büntető törvénytörésnél zsarolás miatt följelentette H. fotografistát.

— Hogy írhatta azt a levelet? kérdezte az elnök a vádlottól.

— Kérem alásan, az a macska egészen földulta a családi boldogságomat. Az anyósom és a feleségem folyton unszoltak, hogy ne hagyjam abba a dolgot, hanem szerezzek nekik valami elégtételt a macska meggyilkolásáért.

— De mi ezimen követelt maga ötven forintot?

— Fájdalomdíj ezimén.

— A fájdalomdíj annak jár, a ki a fájdalmat elszenvedte.

— Hát kérem, nagyobb fájdalom volt az nekem, mint a macskának.

— Ugyan?

— Az a sok szemrehányás, a mivel az anyósom illetett, majd megörjített.

A törvénytörés elfogadta az anyóst enyhítő körülménynek s a vádlottat nyolc napi fogságra és tizenöt forint pénzbüntetésre ítélte.

Az elnök: Megnyugszik az ítéletben?
A vádlott: A tizenöt forintot elfogadom, de a nyolc napot nem.
Az elnök: Ez a kettő együtt jár, nem lehet benne válogatni.
A vádlott: akkor felebbezek.

Irodalom és művészet.

* A „Magyar Népszászó“ legújabb száma, mely ma megjelent, ismét a munkásvilágot érdeklő közlemények egész sokaságát közli. A vezércikk az aratással foglalkozik és a munkásokat figyelmezteti, hogy az esetleges szerződés-szegések nemcsak a munkások, hanem az ő érdekeiket is sérti. E tekintetben az új munkástörvény nagyon szigorú intézkedéseket tartalmaz, de másrészt hathatósan védi a munkás igazát is a munkaadóval szemben. A lap többi rovatai is tele vannak érdekes hírekkel és közleményekkel.

Előfizetési ára egész évre 1 frt 50 kr. Egyes számonkint pedig az ország minden helységében 2 kr-ért a helyi elárusítóknál kapható. Hol még elárusító nincsen, ez iránti jelentkezéseket a kiadóhivatal (Nagyvárad, Uri-utca 702. sz.) szívesen fogad.

CSARNOK.

Föltámadás.

Regény.

17.

— Irta: Uriel. —

(Folytatás.)

X.

Fölébred.

A magas ablakon, hajnali fény derengése világít be valamennyire. Ismét ott van a régi szobában, ahová, ugy hitte, sohasem tér többé vissza; az öröm, a boldogság kitörülte szeméből az álmod, föl kell kelnie; buzog a vér ereiben, tette, munkára ösztönzi minden az oly soká pihenésre kárhozottat testet és agyat.

Kitárja az ablakot, vége már a nyárnak; ritkul a sárguló lomb s a hajnalok hűsében, harmatkönytől csillogó falevelek fázékonyan, remegve simulnak egymáshoz. Fölépülése óta önkénytelenül az ablakot keresi mindig. Az utcára néz. Az átelleni koresmából most lódtják ki az utolsó korhelyt. A mélyen lehuzott, horpadozott ezilinder az orr tövével összetalálkozik a felhuzott hosszú kabát gallérjával. Az egész fejből mindössze hátul a galléron kiomló göndörfürt látszik ki. Bizonyosan valami művészféle. Addig kíséri a didergő alakot tekintetével, míg csak el nem tűnik előle. Szeretne minél több embert, minél több arcot látni.

Néhány perez mulva rekedtes, borizú fűtyölés hangzik. Nagy seprével vállukon jönnek az utcai piszok összekotrói, akik többnyire illuminált állapotban vannak. Lassankint nyitogatják a házak kapuit s a küszöbön Sibylla-alakok jelennek meg. A házak czirokseprűs, borzas hajú őrzői, a házmesterek családi életének angyalai, a kik a pitymalattal együtt hallatják rikácsoló hangjaikat. Szinte gyermekes, mohó szívvel nézi a hajnal szürkületében mozgó alakokat. Szép, búbajos a hajnal még a gyárkémények fojtó, fekete füstjé-
től szaturált nagyvárosi ködtengerben is. A kora regg költészetének varázsa ragyog mindenben.

Képzletben ott áll előtte a régi ábrándok, a régi vágyak szent tárgya. Vi-

szont akarja látni, csak ütne már az óra, hogy röpülhetne hozzá.

Sétál az utcán.

Azt hiszi, még sokkal erősebb, mint valaha és több a munkakedve is. Azt veszi észre, hogy a Bendey Pál háza előtt áll, a hol tegnap is járt már. Tudja merre, van barátja szobája. Meglepi. Pompás lesz, bizonyára az ágyban találja. A mint a díszesen butorozott hálószobába lép, visszahökken. Két vetett ágyat lát maga előtt. Az egyikben Zsiga doktor hortyog, a másikban Bendey Pál fekszik félig nyitott szemmel.

— Együtt?

— Ah, te itt? Most érkeztem haza Zsigával.

— Honnan?

— Mulattunk.

— Tehát zavartalak? Azt hittem, te is korán feküdtél, föl akartalak kelteni.

— Iróasztalomon levél van számodra. Én irtam hozzád. Odakünn bontsd föl.

— Abay Imre a levelet az íróasztalról zsebébe csusztatja.

— Távozom, — mondá s szemrehányóan néz barátjára, aki imént gyógyult föl, s szentül fogadkozott a kórházban, hogy megváltozik s ime, már is odadobja magát a léha életnek.

Bendey, amint lankadtan megszorítja barátja kezét, mintha valami különös érzés ragadná el szívét, bágyadt, de meleg hangon sugja:

— Ugy-e azért együtt haladunk?

— S leragadnak nagy szempillái.

— Te már is elmaradsz.

Még bágyadtabb hangon sóhajtja Bendey, a nélkül, hogy pilláit fölnyitná.

— Más ember akarok lenni. Ki fogok gyógyulni . . . Gyógyulni!

Zsiga doktor erős hortyogása elnyomja bágyadt hangját. De hiszen eleget mondott, Abay megérti belőle, hogy barátja kigyógyult a sebből, de megmaradt a régi baj . . . Szendélyes lump

XI.

A meglepetés gyöngye sikolya szál el az ajkak közül, mikor benyitja az ajtót. Egyszerre megáll valamennyi zakatoló gép. A nagy leányok hirtelen kipirult arczczal ugrálnak föl s mindegyik székét tol elébe.

— Isten hozta! Hogy van? Hála Istennek, ugy-e jól? Hol a mama? Hívjátok be a mamát!

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI ÜZENET.

Kiváncsi, Debreczennek annyi látnivalója van, hogy a bizottság nem tartotta szükségesnek a Hortobágy megtekintését a programmba felvenni. Különösen is a szerbdalosok itteni tartózkodása rövid időre van szabva s mivel két este *hangversenyt* adnak, reájuk nézve igen farsztó volna a kirándulás. És végül van otthon módjukban elég sikságot látni.

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Koncz Ákos.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal

Foulard-selyem 65 krtól

— 3 frt 35 krig méterenként legújabb mintázat s színekben —

valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, kockázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín és árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postabér-, vámmentesen s házhoz szállítva.

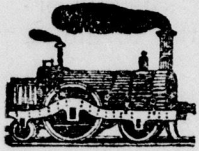
Minták postafordultával.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben (cs. és kir. udvari szállító.)

Bérekcsik díjszabályzata.

	Két	Egy
	lovas	lovas
I. Napszámra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Óraszámra.		
Fél órára	40	30
Háromnegyed órára	60	45
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	30
Az utolsó órára tul felőrára vagy kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város körmpóin belül	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknél (valláskülönbőség nélkül), ha a végzettség a templomban történik		
A temetőbe ki és vissza	2	1 40
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	1 20	80
A színházba menet	60	40
A színházból jövet	80	60
Bármely vasúti indóház vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet kézi táskával	50	30
Éjjeli menet vagy jövet kézi táskával	80	60
A kocsis mellé elhelyezett minden darab málna után 10 kr. jár		
A korcsolyázó vagy csónakázó tóhoz, ezekorgyár, légszuszogó, kertészeti egylet és gözmalomhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyterdei fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	1	70
Minden következő órára	60	40
Külső barom- és lóvasártérre oda és vissza egy órai várakozással	1 20	90
Minden következő órára	40	30
A katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	80	60
Minden további órára	40	30
A díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig számítottak.		

Vasúti menetrend.

Érvényes 1898. május hó 1-től
— Egységes vasúti idő szerint. —

Debreczen — Budapest (M. all. v.-tól.)

Debreczenből indul	Vonat	Érkezik
P.-Ladány* - - 12.- déli	Vegyesvonal	1.28 délután
P.-Ladány - - 3.37 délután	Tv. sz. sz.	5.11 délután
P.-Ladány - - 8.15 este	Személyvonal	9.45 este
Budapest - - 9.01 reggel	Gyorsvonal	1.54 délután
Budapest - - 12.36 délután	Személyvonal	8.10 este
Budapest - - 10.27 este	Személyvonal	5.35 reggel
Debreczen — M.-Sziget		
Szatmár - - 5.22 reggel	Személyvonal	1.- délután
M.-Sziget - - 3.- reggel	Személyvonal	9.45 délelőtt
M.-Sziget - - 3.56 délután	Személyvonal	10.49 este
M.-Sziget - - 6.59 délután	Gyorsvonal	11.40 este
M.-Sziget - - 6.55 este	Tv. sz. sz.	7.- reggel
Debreczen — Szerencs		
Szerencs - - 8.25 reggel	Személyvonal	11.26 délelőtt
Szerencs - - 4.02 délután	Személyvonal	7.06 délután
Szerencs - - 7.05 este	Személyvonal	9.55 este
Debreczen — Füzes-Abony		
Füzes-Abony 4.42 reggel	Vegyesvonal	10.24 délelőtt
Füzes-Abony** 4.16 délután	Vegyesvonal	8.00 délután
Debreczen — Nagy-Léta — Vértes		
N.-Léta—Vértes 8.35 reggel	Vegyesvonal	10.46 délelőtt
N.-Léta—Vértes 4.21 délután	Vegyesvonal	6.24 délután
Debreczen — Búd-Szt-Mihály — Tisza-Lök		
B.-Szt-Mihály 5.28 reggel	Vegyesvonal	8.58 reggel
B.-Szt-Mihály 4.06 délután	Vegyesvonal	7.02 délután

* Minden kedden
** Csak Tisza-Füredig.

Budapest — Debreczen

Debreczenbe érkezik	Vonat	Indulnann
P.-Ladány - - 7.40 reggel	Tv. sz. sz.	6.12 reggel
P.-Ladány - - 5.14 reggel	Személyvonal	4.06 reggel
Budapest* - - 3.36 délután	Gyorsvonal	8.15 este
Budapest - - 6.50 délután	Személyvonal	9.31 délelőtt
Budapest - - 2.40 éjjel	Személyvonal	2.11 délután
Budapest - - 7.06 este	Személyvonal	7.06 este
M.-Sziget — Debreczen		
M.-Sziget** - - 7.51 reggel	Személyvonal	4.- reggel
M.-Sziget - - 12.16 délután	Személyvonal	6.- reggel
M.-Sziget - - 6.54 délután	Személyvonal	1.31 délután
M.-Sziget - - 8.54 este	Gyorsvonal	4.11 délután
M.-Sziget - - 10.12 este	Személyvonal	3.46 délután
Szerencs — Debreczen		
Szerencs - - 8.09 reggel	Személyvonal	5.02 reggel
Szerencs - - 12.21 délután	Személyvonal	9.07 délelőtt
Szerencs - - 7.57 este	Személyvonal	5.29 délután
Nagy-Léta — Vértes — Debreczen		
N.-Léta—Vértes 7.18 reggel	Vegyesvonal	5.18 reggel
N.-Léta—Vértes 3.13 délután	Vegyesvonal	1.00 délután
Búd-Szt-Mihály — Tisza-Lök — Debreczen		
B.-Szt-Mihály 8.17 reggel	Vegyesvonal	5.25 reggel
B.-Szt-Mihály 6.41 este	Vegyesvonal	3.27 délután
Füzes-Abony — Debreczen		
Tisza-Füred - - 8.- reggel	Vegyesvonal	4.18 reggel
Füzes-Abony 5.36 délután	Vegyesvonal	11.39 délelőtt
F.-Abony*** - 7.50 este	Vegyesvonal	5.25 délután

* Csak P.-Ladányig
** Csak Szatmárról.
*** Csak Óhat-Kőcsig.

Kőszénkátrányt

legjobb minőségben,
zslindely- és deszka-felők,
továbbá szőlőkarók
behuzására,

mely által azok tartóssága kétszerte
hosszabb, továbbá ozulápek, melyek
a földbe ásatnak, kerítések s gaz-
dasági eszközök befestésére, hor-
dókban á 50, egész 250 súlytarta-
lommal, továbbá saját gyártmányu

coaksot
(pirszén) kovácsok és lakatosok
részére ajánlja jutányos ár mellett:

Légszuszogó igazgatósága
Debreczenben.

550-10-10

Hirdetés

az Andaházi Szilágyi intézet
élelmezésére.

Az Andaházi Szilágyi intézet 10 nö-
vendéke és az intézeti nevelő számára
1898. szept. 1-től—1899 június végéig,
tehát 10 hónapra élelmezés adandó a
következő feltételek mellett:

a **reggeli** az intézeti gondnok ren-
delkezése szerint tejből vagy kávéból áll.

Az **ebéd** étrendje: marhahusleves,
2 drb. marhahus-szelet mártással, vastag-
étel, rajta — ha tézta következik utána
— marha- vagy disznóhussal, pecsenye
vagy tézta.

A **vacsora** étrendje: egyszer he-
tenként gulyáshus leves és tézta, hatszor
hetenként pecsenye körzettel és tézta.

A vastagételek, pecsenyék és téztták
kellő változatossággal, mindig jó és egész-
séges anyagból és a szükséges mennyi-
ségben adandók. A mi ellen ha indokolt
panasz merülne föl, az intézeti gondnoknak
időközben is joga leend a kötendő szer-
ződést felbontani.

Ha valamelyik növendék betegsége
vagy távolléte miatt több napon át nem
venne részt az intézet élelmezésében: azon
napokról érte az intézet nem fizet.

Felszólítom mindazokat, kik ezen
élelmezésre vállalkozni óhajtanak, s készek
az ételneműeket naponként háromszor az
intézet ebédlő szobájába, megjelölendő s
pontosan megtartandó időben felszállit-
tatni, a reggelinek a kávé vagy a tej árát
külön tüntetvén ki: egy-egy kosztos napi
ellátása árának megjelölésével legyenek
szivesek vállalkozási ajánlataikat lakáso-
mon (Péterfia-utca 8. sz. a.) hozzám f. hó
20-án déli 12 óráig beadni.

Debreczen, 1898. június 6.

575-2-1

Csiky Lajos

az Andaházi Szilágyi intézet h. gondnoka.

Zárt ajánlati hirdetemény.

Közadós **Droppa és Taróczy özég**
esődügyében az idiglenes esődválasztmány-
nak javaslata alapján a debreczeni kir.
törvényszék mint esődbíróság 8550/1898.
P. sz. végzésével a esődleltár 1—2787. t.
a. felvett s 4129 frt 83 kr-ra becsült bolti
árúknak és berendezéseknek az állandó
esődválasztmány jóváhagyásától függő
joghatállyal zárt ajánlat utján egy tömeg-
ben való eladását rendelvén el, a venni
szándékozók felhivatnak, hogy ajánlatukat
a becsár 10% ának megfelelő bánatpénz,
vagyis 412 frt 98 kr letétele mellett alól-
ított tömeggondnoknál (József kir. hercege-
uteza 6., előbb Nagy-uj-utca 1708.) folyó
1898. évi június hó 15. napjának d. u. 5 órá-
jáig adják be. A bolti árúk és berendezések
becsáron alól eladatni nem fognak s vevő
az ajánlat elfogadása esetén köteles azokat
a vételárnak készpénzben való kifizetése
mellett azonnal átvenni s a vételáron
felül az átvétel napjától kezdve f. 1898.
november hó 1. napjáig, illetve ha az
üzlethelyiség előbb bérbe, adatnék ezen
ideig a boltbért is viselni s azt tömeggond-
noknál az átvétellel egyidejűleg készpénzben
letenni. Az ajánlat a vevőre feltétlenül
kötelező. A esődválasztmány a szabad
választási jogot magának fenntartja. A
leltár valamint az árúk és berendezés
naponként d. u. 2-5 óráig tömeggond-
noknál megtekinthetők.

Dr. Bacsó Dezső,

574-2-2

ügyvéd, tömeggondnok,

(Utánnymotást nem díjazok.)

4690.

1898.

Árverési hirdetemény.

Debreczen szab. kir. város
tanácsa által ezennel közhírré
tételik, hogy a város tulajdonát
képező következő ingatlanok u. m.:

1. a „**Csicsogó csapszék**“ a mé-
szárszékkel együtt 1899. évi január
1-től 1901. évi december 31-ig
terjedő 3 évre;

2. a „**Bégány**“ czapszék az 1899.
évi január hó 1-től 1901. deczem-
ber hó 31-ig terjedő 3 évre;

3. a „**Cserepes**“ csapszék az
1899. év január 1-től 1901. évi
december 31-ig terjedő 3 évre;

4. a honvéd lovassági laktanya
mellett levő „**Spitzer**“-féle sátornak
Löwi Bernát által birt része az
1899. év január 1-től az 1901. évi
december 31-ig terjedő 3 évre; a
folyó 1898. év június hó 22. nap-
ján d. e. 9 órakor a városháza kis-
termében másodizben megtartandó
nyilvános árverésen bérbe adatni
fognak.

Az árverési feltételek a városi
számvevőség hivatalos helyiségé-
ben d. e. 9-12-ig, d. u. 3-5-ig
megtekinthetők.

Árverezni szándékozók a ki-
kiáltási ár 10%-a készpénzben
bánatpénzül az árverelő bizottság
kezébe letenni kötelesek.

Debreczen, 1898. május hó 9.

A városi tanács.

528-3-3